

prima instanță – M. Nadejda
instanța de apel – M. Anton, A. Panov, I. Secrieru

dosarul nr. 2ra-2159/13

DECIZIE

28 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tatiana Răducanu
Sveatoslav Moldovan
Tatiana Vieru
Constantin Alerguș

examinând recursul declarat de către Larisa Crețu

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Larisei Crețu împotriva Leonorei Cerba cu privire la încasarea sumei și la cererea reconvențională a Leonorei Cerba împotriva Larisei Crețu cu privire la stingerea obligației prin compensare

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2012, prin care a fost admis apelul declarat de către Leonora Cerba, casată integral hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 04 iunie 2012 și emisă o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii inițiale și admiterea acțiunii reconvenționale

constată:

La 27 decembrie 2011, Larisa Crețu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Leonorei Cerba cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că la 28 decembrie 2008 a acordat pârâtei cu împrumut suma de 2000 Euro, pe un termen de un an, cu o dobândă de 3% lunar.

Menționează că la data scadentă de 28 decembrie 2009 pârâta nu i-a restituit datoria. La solicitarea ei de a întoarce suma împrumutată, pârâta a rugat-o să mai aștepte. Cu toate acestea datoria nu i-a fost achitată.

Susține că în rezultatul neonorării obligațiunilor de către pârâta, ultima este obligată la achitarea dobânzii de întârziere.

În susținerea pretențiilor sale reclamanta s-a referit la prevederile art. 572, art. 617 și art. 619 Cod civil.

Solicită încasarea din contul pârâtei în beneficiul său suma datoriei în mărime de 2000 Euro, dobânda în mărime de 3% lunar până la 28 decembrie 2009 în sumă de 720 Euro și dobânda de întârziere pentru perioada 28 decembrie 2009 – 24 decembrie 2011 în sumă de 662 Euro, iar în total suma de 3382 Euro.

Leonora Cerba a depus cerere reconvențională împotriva Larisei Crețu solicitând stingerea obligației prin compensarea datoriei de 2000 Euro și rata dobânzii de 3% lunar. Totodată solicitând respingerea acțiunii inițiale.

În susținerea pretențiilor sale a indicat că acțiunea formulată de Larisa Crețu urmează a fi respinsă.

Menționează că ea într-adevăr la 28 decembrie 2008 a împrumutat de la Larisa Crețu suma de 2000 de Euro, pe un termen de un an, cu dobânda de 3 % lunar, fapt confirmat prin recipisa din 28 decembrie 2008.

Ulterior, Larisa Crețu s-a adresat la ea cu propunerea ca în schimbul stingerii datoriei să-i vândă haine, obiecte de uz casnic pentru ea și membrii familiei ei, fapt cu care a fost de acord.

Afirmă că pe parcursul a doi ani de la efectuarea împrumutului pârâta a procurat de la ea haine de piele, îmbrăcăminte și accesorii, astfel suma bunurilor procurate au acoperit suma datoriei și a dobânzii.

Susține că pe parcurs a mai bine de un an și jumătate Larisa Crețu nu a invocat careva pretenții față de ea cu privire la această datorie, însă după luna august 2011 în legătură cu faptul că ea nu a putut să o ajute cu un împrumut, pârâta s-a supărat, iar în luna ianuarie 2012 a primit cererea de încasare a datoriei.

Indică că încercările ei de a discuta asupra problemei apărute nu s-au soldat cu succes, pârâta refuză categoric, se comportă neadecvat, motiv pentru care a considerat că acțiunile ei sunt de natură penală și a apelat la organele de poliție de a investiga acest caz, deoarece a considerat că acțiunile Larisei Crețu poartă un caracter de excrocherie.

Afirmă că în timpul cercetării cauzei de organele de poliție pârâta a recunoscut volumul obiectelor procurate în contul datoriei, doar că nu a fost de acord cu costul lor și în consecință organele de poliție i-au recomandat să soluționeze acest caz în ordine civilă.

În susținerea pretențiilor sale s-a referit la prevederile art. 651, art. 643 Cod civil.

În cadrul dezbaterilor judiciare, la 11 mai 2012 Larisa Crețu a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitând încasarea de la Leonora Cerba în beneficiul său suma datoriei de 2000 Euro și cheltuielile de judecată. Totodată a renunțat la cerințele sale cu privire la încasarea penalității în sumă de 720 Euro și dobânzii de întârziere în sumă de 662 Euro,

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 04 iunie 2012 a fost admisă acțiunea inițială, încasat de la Leonora Cerba în beneficiul Larisei Crețu suma datoriei de 2000 euro, echivalentul în valută națională la momentul executării hotărârii și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 1000 (una mie) lei. Totodată a fost încasat de la Leonora Cerba taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 900. Acțiunea reconvențională a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2012 a fost admis apelul declarat de Leonora Cerba, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care, a fost respinsă acțiunea inițială, admisă acțiunea reconvențională și a fost considerată stinsă prin compensare obligația Leonorei Cerba față de Larisa Crețu care rezultă din contractul de împrumut încheiat între părți la data de 28 decembrie 2008, potrivit căruia Larisa Crețu i-a împrumutat Leonorei Cerba suma de 2000 Euro, pentru un an de zile, cu o dobândă de 3% lunar.

La 04 aprilie 2013, Larisa Crețu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând că aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor dreptului material și procedural. Afirmă că cauza a fost examinată în lipsa ei, deși, la 04 decembrie 2012, a fost depusă cerere cu privire la amânarea ședinței.

Consideră că cauza a fost examinată unilateral de instanța de apel, care nu a cercetat corespunzător probele existente și incorect a ajuns la concluzia că obligația intimatei față de ea a fost stinsă prin compensare.

Insistă că intimata nu i-a restituit datoria de 2000 Euro. În prima instanța a refuzat benevol de la încasarea dobânzii lunare, anume pornind de la faptul că intimata i-a dat de câteva ori niște haine - doua perechi de blugi, o scurtă de piele și o fusta.

Susține că intimata nu a prezentat careva probe veridice și concludente care ar confirma că ea ar fi luat și alte haine, iar copiile la listele de bunuri prezentate în instanța de judecată sunt scrise personal de intimată, prin urmare nu pot fi calificate drept probe sau înscrisuri.

La fel a indicat că copia deciziei instanței de apel a primit-o doar la 07 februarie 2013.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei instanței de apel a fost expediată în adresa recurente la 25 ianuarie 2013, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire (f. d. 123), iar recurenta insistă că a primit-o la 07 februarie 2013.

Alte date care ar atesta contrariul, la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 03 aprilie 2013 în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Înaintând acțiunea în judecată împotriva Leonorei Cerba, în urma concretizării cerințelor sale Larisa Crețu a solicitat încasarea datoriei în sumă de 2000 Euro și cheltuielile de judecată.

La rândul său Leonora Cerba a formulat acțiune reconvențională împotriva Larisei Cerba, solicitând stingerea obligației prin compensarea datoriei de 2000 Euro și ratei dobânzii de 3% lunar.

Judecând pricina în cauză prima instanță a admis acțiunea inițială, încasând de la Leonora Cerba în beneficiul Larisei Crețu suma datoriei de 2000 euro, echivalentul în valută națională la momentul executării hotărârii și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 1000 lei, respingând acțiunea reconvențională ca neîntemeiată.

Fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Leonora Cerba, instanța de apel a ajuns la concluzia admiterii apelului, casând hotărârea primei instanțe în și pronunțând o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii inițiale, admiterii

acțiunii reconvenționale și considerând stinsă prin compensare obligația Leonorei Cerba față de Larisa Crețu, care rezultă din contractul de împrumut încheiat între părți la data de 28 decembrie 2008, în baza căruia Larisa Crețu i-a împrumutat Leonorei Cerba suma de 2000 Euro, pentru un an de zile, cu o dobândă de 3% lunar.

În susținerea soluției date, instanța de apel, cu referire la prevederile art. 643 și art. 651 Cod civil, a reținut că Larisa Crețu și Leonora Cerba s-au aflat în relații contractuale, prin care Larisa Crețu la 28 decembrie 2008 i-a împrumutat Leonorei Cerba suma de 2000 Euro, pentru un an de zile, stabilind o dobândă de 3% lunar, iar ulterior părțile au convenit ca în locul stingerii datoriei apelanta să-i vândă intimitatei haine, obiecte de uz casnic pentru ea și membrii familiei ei prin ce obligația menționată a fost stinsă.

Instanța de recurs, verificând legalitatea deciziei instanței de apel, prin prisma criticelor formulate în recursuri, conchide că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material și a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, pe când prima instanță, justificat și amplu argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante și cu trimitere la probele administrate, având în susținere cadrul legal aplicabil în speță, corect a ajuns la concluzia de a admite acțiunea inițială și a respinge acțiunea reconvențională.

Conform art. 867 alin. (1) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Astfel, actele cauzei denotă cu certitudine că la 28 decembrie 2008 Larisa Crețu a acordat cu titlu de împrumut Leonorei Cerba mijloace bănești în sumă de 2000 Euro, pe un termen de un an, stabilind și o dobândă de 3 % lunar, fapt ce se confirmă prin recipisa semnată personal de Leonora Cerba, care și-a asumat obligația de a restitui împrumutul în termenul stabilit (f. d. 5).

De asemenea, la caz s-a constatat că la expirarea termenului indicat în recipisă Leonora Cerba nu a restituit suma împrumutului.

Conform art. 871 alin. (1) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract.

Cu referire la norma enunțată, instanța de recurs reține că prima instanță corect a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii inițiale, încasând de la Leonora Cerba în beneficiul Larisei Crețu suma împrumutului de 2000 Euro.

Argumentele Leonorei Cerba invocate în acțiunea reconvențională precum că ulterior semnării recipisei indicate, ea împreună cu Larisa Crețu au convenit ca în locul stingerii datoriei să-i transmită ultimei haine, obiecte de uz casnic, prin ce obligația asumată a fost stinsă, nu poate fi reținută de către instanța de recurs, pe motiv că acestea sunt pur declarative, în susținerea lor nefiind prezentate probe veridice.

Mai mult că afirmațiile date sunt negate de către Larisa Crețu, dânsa menționând că a acceptat de la Leonora Crețu doar câteva haine, în contul dobânzii lunare ce urma a fi achitată de intimată.

Astfel, în speță se constată a fi lipsită de suport legal și probatoriu acțiunea reconvențională, or reieșind din obligația probațiunii în judecată, în sensul art. 118

alin. (1) CPC, Leonora Crețu nu a dovedit, prin probe pertinente și admisibile, circumstanțele pe care le invocă drept temei a pretenției sale.

Or, lista obiectelor, care, precum că au fost transmise Larisei Crețu în contul stingerii datoriei (f. d. 26-27), cât și însemnările prezentate în scris de Leonora Cerba (f. d. 49-55), sunt apreciate critic de instanța de recurs și nu pot fi admise ca probe, pe motiv că acestea sunt întocmite unipersonal de ultima, iar recurenta nu recunoaște cele reflectate în aceste înscrisuri.

De altfel, nici răspunsul Comisariatului de poliție sectorul Râșcani nr. 231/12 din 16 februarie 2012 (f. d. 61) nu atestă temeinicia pretențiilor solicitate prin acțiunea reconvențională, deoarece în acest răspuns se indică că Larisa Crețu a confirmat că a luat careva mărfuri textile de la Leonora Cerba, fără a fi specificat care sunt aceste mărfuri și prețul lor.

În această ordine de idei, se atestă corectitudinea soluției primei instanțe cu privire la respingerea acțiunii reconvenționale.

În conexiunea celor relatate se constată că instanța de apel nu a calificat corect, din punct de vedere juridic, acțiunea cu care a fost investită, ce a dus la emiterea unei soluții greșite, pe când prima instanță în mod temeinic și legal a admis acțiunea inițială și a respins acțiunea reconvențională.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, art. 445 alin. (3) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Larisa Crețu.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2012 și se menține hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 04 iunie 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Larisei Crețu împotriva Leonorei Cerba cu privire la încasarea sumei și la cererea reconvențională a Leonorei Cerba împotriva Larisei Crețu cu privire la stingerea obligației prin compensare.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tatiana Răducanu
Sveatoslav Moldovan
Tatiana Vieru
Constantin Alerguș